

Inkluzivni dodatak

Propisi

- ▶ Pravo na inkluzivni dodatak uređuje Zakon o inkluzivnom dodatku (dalje: Zakon).
- ▶ Stupio na snagu 1. siječnja 2024. godine.

Što je inkluzivni dodatak

- ▶ Inkluzivni dodatak, dodatak koji je u sebi objedinio četiri dosadašnje naknade:
- ▶ 1. doplatak za pomoć i njegu,
- ▶ 2. osobnu invalidninu,
- ▶ 3. doplatak za djecu s teškoćama u razvoju i
- ▶ 4. novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom za vrijeme dok su nezaposleni i prijavljeni na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

-
- ▶ Smisao inkluzivnog dodatka je da se osobi/ama s invaliditetom izjednače mogućnosti za njihovo uključivanje u svakodnevni život.
 - ▶ Zakon će pridonijeti primjerenijem životnom standardu i boljoj socijalnoj zaštiti navedene kategorije osoba.

Iznos inkluzivnog dodatka

- ▶ Iznos inkluzivnog dodatka određuje se u zakonom propisanom postotku od osnovice.
- ▶ Visinu osnovice određuje Vlada RH svojom odlukom – u ovom trenutku ista iznosi 120,00 eura (Odluka Vlade RH od dana 11. siječnja 2024. godine).

-
- ▶ Inkluzivni dodatak podijeljen je u pet razina:
 - ▶ I. razina iznosi 600 % od osnovice, a u ovom trenutku je to iznos od 720,00 eura,
 - ▶ II. razina iznosi 400 % od osnovice, a u ovom trenutku je to iznos od 480,00 eura,
 - ▶ III. razina iznosi 360 % od osnovice, a u ovom trenutku je to iznos od 432,00 eura,
 - ▶ IV. razina iznosi 135 % od osnovice, a u ovom trenutku je to iznos od 162,00 eura i
 - ▶ V. razina iznosi 115 % od osnovice, a u ovom trenutku je to iznos od 138,00 eura.

Tko može ostvariti pravo na inkluzivni dodatak

- ▶ Kao korisnik inkluzivnog dodatka ako se radi o odrasloj osobi, potrebno je da se ispune niže navedeni uvjeti:
- ▶ 1) I., II. i III. razinu inkluzivnog dodatka – potrebno je da osoba ima utvrđen 3. ili 4. stupanj funkcionalnog oštećenja i priznat status osobe s invaliditetom te da ima utvrđen određeni raspon Barthelovog indeksa (za one korisnike za koje se traži Barthelov indeks),
- ▶ 2) IV. i V. razina inkluzivnog dodatka – potrebno da se radi o osobi koja ima utvrđen II. i III. stupanj funkcionalnog oštećenja, i za ovu razinu doplatka ne traži se status osobe s invaliditetom.

-
- ▶ Navedeno omogućuje, da kao što je i do sada bilo utvrđeno Zakonom o socijalnoj skrbi, inkluzivni dodatak bude u navedenim razinama (IV. i V. razina dodatka) priznat i osobama koje imaju teška trajna zdravstvena stanja (npr. onkološki bolesnici).
 - ▶ Kada se radi o djeci kao korisnicima prava na inkluzivni dodatak – istima je za ostvarivanje navedenog prava dovoljno da im je priznat II., III. ili IV. stupanj funkcionalnog oštećenja.
 - ▶ Kod njih, djece nije kao uvjet postavljen i status osobe s invaliditetom.

Tko ne može ostvariti pravo na inkluzivni dodatak

- ▶ Zakon je propisao da se pravo na inkluzivni dodatak ne priznaje:
 1. osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima,
 2. osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje prema posebnim propisima i
 3. osobi koja doplatak za pomoć i njegu ostvaruje prema posebnim propisima, osim korisnika prava na pomoć i njegu iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

-
- ▶ Osobe iz članka 11. stavak 2. ovog zakona jesu osobe koje su pravo na doplatak za pomoć i njegu ostvarili prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju, a koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., naime oni će imati pravo na inkluzivni dodatak u iznosu umanjenom po osnovi doplatka za pomoć i njegu koji primaju po tom zakonu, a koji im isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

- ▶ Kada se radi o osobama koje bi spadale u IV. ili V. razinu inkluzivnog dodatka, sukladno članka 11. stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga Zakona, pravo se ne priznaje osobi:
 1. koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima,
 2. koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti i
 3. kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima.

Postupak ostvarivanja prava na inkluzivni dodatak

- ▶ Razinu potpore utvrđuje Hrvatski zavod za socijalni rad, na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.
- ▶ O pravu na inkluzivni dodatak odlučuje Područni ured Hrvatskog zavoda za socijalni rad, koji je nadležan prema mjestu prebivališta potencijalnog korisnika tog prava.
- ▶ Postupak se pokreće ili na zahtjev korisnika ili po službenoj dužnosti.
- ▶ Po službenoj dužnosti može se pokrenuti: na temelju obavijesti članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te državnih i drugih tijela, kao i na temelju činjenica koje su u drugim postupcima utvrdili stručni radnici Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

-
- ▶ Postupak se vodi kao žuran, i ako nije potrebno provesti ispitni postupak Zavod je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a ako se provodi ispitni postupak u roku 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.
 - ▶ Korisniku će samo pravo biti priznato s danom pokretanja postupka bilo zahtjevom bilo po službenoj dužnosti.

-
- ▶ Za točnost podataka u zahtjevu materijalno i kazneno odgovara podnositelj zahtjeva.
 - ▶ Kada je za odlučivanje o pravu na inkluzivni dodatak potrebno vještačenje Hrvatski zavod za socijalni rad zatražit će nalaz i mišljenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Stjecanje prava na inkluzivni dodatak

- ▶ Kada se pravo priznaje, priznaje se razmjerno broju dana do kraja mjeseca u kome je priznato, a kada prestaje obračunat će se razmjerno broju dana preostalih do kraja mjeseca od dana kada je utvrđeno da je prestalo.
- ▶ Kada korisnik umre, pravo prestaje danom smrti.
- ▶ Ako je korisnik prava u zatvoru na izdržavanju kazne zatvora, u zdravstvenoj ustanovi ili boravi u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od šest mjeseci pravo na inkluzivni dodatak miruje o čemu se donosi rješenje, kada prestanu razlozi za mirovanje donosi se rješenje o daljnjoj isplati.
- ▶ Protiv rješenja može se podnijeti žalba – o istoj odlučuje Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne skrbi.

-
- ▶ Postupci za ostvarivanje prava na osobnu invalidninu i doplatka za pomoć i njegu koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona dovršiti će se prema Zakonu o socijalnoj skrbi.
 - ▶ Korisnici naknada objedinjenih u inkluzivnom dodatku, u trenutku stupanja na snagu ovoga zakona, nastaviti će koristiti navedena prava i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.
 - ▶ Hrvatski zavod za socijalni rad će glede navedenih osoba (koje su na dan 1. siječnja 2024. godine zatečene kao primatelji doplatka za pomoć i njegu ili osobne invalidnine) rješenjem utvrdi ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu.
 - ▶ Postupake Hrvatski zavod za socijalni rad ima obvezu pokrenuti po službenoj dužnosti najkasnije do 31. prosinca 2024.

-
- ▶ Ako Hrvatski zavod za socijalni rad utvrdi da korisnik ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, pravo na inkluzivni dodatak priznat će se korisniku od dana stupanja na snagu ovoga Zakona (od 1. siječnja 2024. godine).
 - ▶ Ako korisniku nije priznato pravo na inkluzivni dodatak, Hrvatski zavod za socijalni rad će ukinuti rješenje kojim je priznato pravo na osobnu invalidninu odnosno pravo na doplatak za pomoć i njegu s prvim danom idućeg mjeseca od mjeseca u kojem je doneseno rješenje Hrvatskog zavoda za socijalni rad postalo izvršno.

